

En bättre Värld

EN TIDNING FRÅN VASAKRONAN • NUMMER 1 • MARS 2016

KONSTEN ATT SAMMAS
Om generationer på jobbet

KLASSISKT KULTURHÅL
Folk å Rock ger aldrig upp

GADDAREN
Tatuerar för livet

SPEL PÅ SÖDER

Här flödar kreativiteten

6

PRYLAR
som är ur tiden

GENERATIONERNAS MÅNGFALD

SÖDERMALM HAR blivit platsen för många av våra svenska spelbolag. Till vår glädje har de ofta en tydlig idé om hur de vill gestalta sina varumärken i lokalerna. Spelens figurer och symboler, eller varför inte programkoden rent av, blir dekoration på väggarna. Källsortering är inget problem och återbruk av material och inredning en självklarhet. Det är rätt, tillåtande och "nice". Alla fattar – här sitter ett spelbolag. Andelen unga är hög och fyrtiotalisterna lyser med sin frånvaro.

Att umgås på kontoret över flera generationer är både spännande och utmanande. Från en undersökning genomförd av Kairos Future, ser vi att 60-talister och unga går bra ihop. Båda kategorierna gläds åt att de dominerande 40-talisterna är borta. Som 60-talist känner jag igen mig eftersom jag har vuxna barn och fattar hur de funkade. Men när de yngre ska lära oss äldre saker, då blir det svårare. Finansinspektionen har jobbat aktivt med åldersfrågorna och de konstaterar till exempel att de unga protesterar mot hetsen att jobba i tid och otid. Men jag säger då det, vad är det för fasoner?

NÄR VI LYSSNAR på musik hemma är det intressant att barnen och jag lyssnar på samma musik. Den gränslösa tillgången har verkligen för-

ändrat urval och bäst-före datum. Men samtidigt har vinylskivorna hos Folk å rock i Malmö fått en revival igen efter en lång Törnrosasömn. Framgångskonceptet stavas Soulfood, cd och vinylskivor i kombination med täta konserter. Många unga tycker att det analoga är fascinerande och det har blivit coolt att konsumera musik med fitness. Du måste lyssna på riktigt, i lugn och ro, säger de. Men jag tycker det är supertjattigt att lyssna på samma artist hela tiden, jag vill ju ha omväxling. Visst är de mossiga, ungdomarna?

Trevlig läsning!

PETER ÖSTMAN, Kommunikationschef Vasakronan

INNEHÅLL

TEMA: GENERATIONER PÅ JOBBET

Idag kan kollegor från fem olika decennier arbeta tillsammans. Med sig har de olika värderingar och beteenden som ibland skapar missförstånd och konflikter ...

4

11

HETA SÖDERMALM

Västgötagatan 5 har fått en rejäl ansiktslyftning. Här satt tidigare Skatteverket i en ganska anonym fastighet ...

10 VID KAFFEAUTOMATEN

Spektakulär svettekörka ...

26 FEM FRÅGOR TILL

Daniel Monsén om Super Déco och stadsplanering ...

21 BUKT MED BAKTERIER

Varje dag skördar blodförgiftning 1500 liv i världen. Botemedlet är antibiotika ...

27 VÄRDENS SIDA

Samarbete kring hållbara fastigheter ...

24 I HUVUDET PÅ

Heidi Hay ...

28 DETALJEN

Mäktig mask på Östermalm ...

17

SKIVOR TILL KAFFET

På Skomakargatan vid Lilla Torg ligger ett kulturhåll ...

Enbättre Värld

ges ut av VASAKRONAN

ANSVARIG UTGIVARE OCH CHEFREDAKTÖR: Peter Östman, Tel: 08-566 205 60, peter.ostman@vasakronan.se **REDAKTIONSCHEF:** Rebecca Liljebladh Thorell, Tel: 08-566 205 09 rebecca.liljebladh-thorell@vasakronan.se

REDAKTIONENS ADRESS: Vasakronan AB, Box 300 74, 104 25 Stockholm. Tel: 08-566 20 500 **HEMSIDA:** www.vasakronan.se

OMSLAG: Gustav Kaiser.

REDAKTIONELL PRODUKTION:

Susanne Glennegård och Ewa Lindström, Intellecta Corporate.

REDAKTIONSRÅD: Rebecca Liljebladh Thorell, Anneli Dahl, Pontus Ekholm, Daniel Jighede, Sara Rääf och Victoria Wahlberg. **REPRO:** Turbin.

Tryckt på miljögodkänt papper av Emprint AB, 2016.

ADRESSÄNDRINGAR SKICKAS TILL: adressandring@vasakronan.se

BANDAT OCH BLANDAT

Så här samlades favoritmusiken på 1970- och 80-talen. Med kassetbandspelaren spelades låtar in, kanske från radioprogrammen Tracks och Svensktoppen. Lyssnade gjorde man i en Walkman. www.sony.com

RYMDE ALLT

Disketten var länge det enda sättet att lagra och överföra datafiler. Den första med hårt hölje introducerades i mitten av 80-talet.

FANTASTISKA FAXEN

"Ja, vad skulle man göra om inte faxen fanns?" Så kunde det låta på 80-talet. Telefaxen skickar text och bild elektroniskt via telenätet, en teknik som för dåtiden underlättade kommunikationen avsevärt.

TIDSTYPISKT

FÖR UNGA ÄR smartphones och snabbt internet en självklarhet. För lite äldre finns prylar och teknik som varit oundgängliga – men som för yngre ter sig fullständigt obegripliga. Här kommer lite tidsnostalgi.

SNURR PÅ KONTAKTERNA

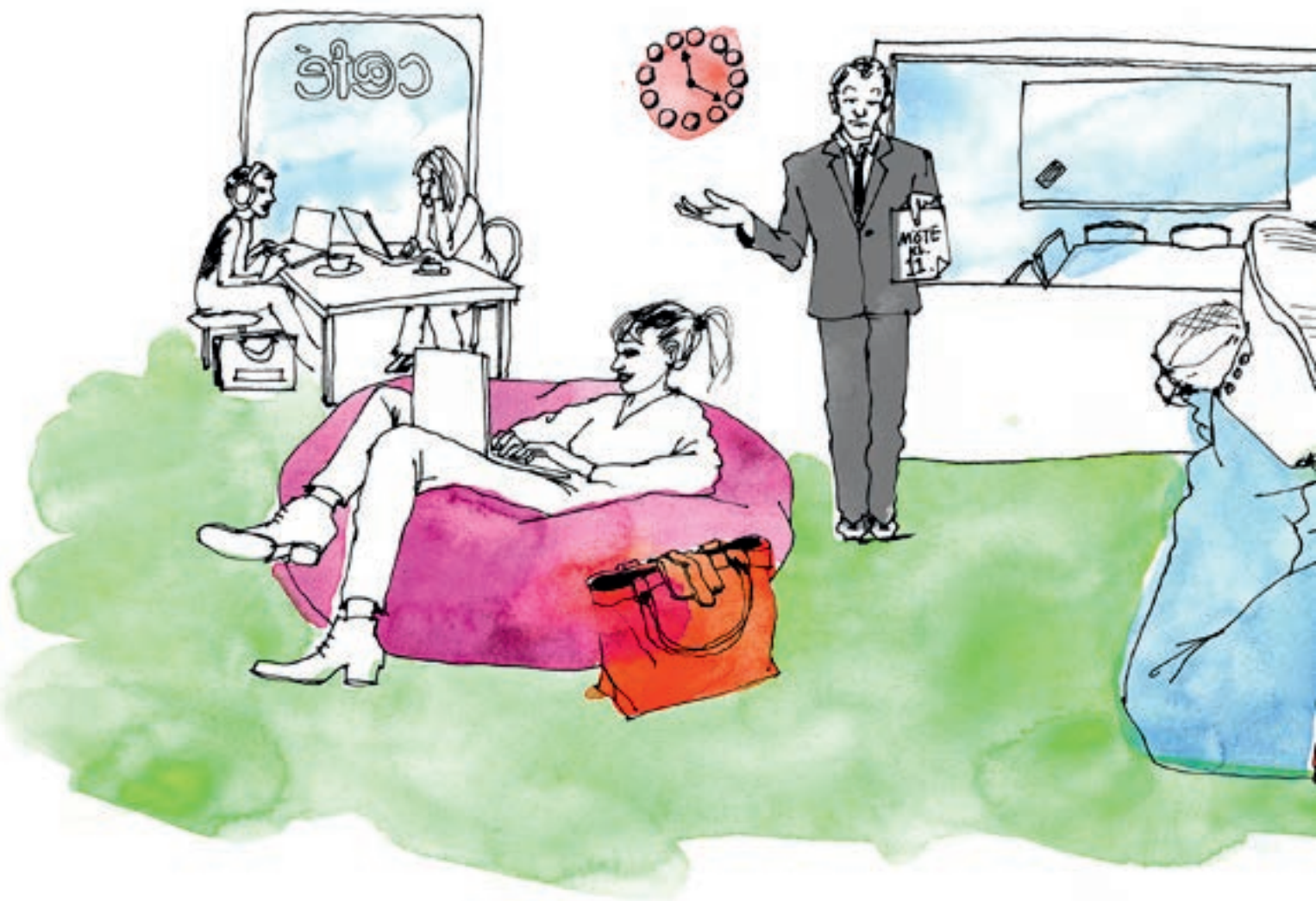
Detta fiffiga miniarkiv höll ordning på tillvaron. Kallades för rolodex och fanns på de flesta 70-talsskrivbord.

HOLGER ELLIGÅRD

PETIGA SAMTAL

Långt före knapptelesoner, långt före mobilerna. Klassiska Dialog från 1974 hade fingerskiva, den kallades i folkmun för "petmoj".

Hur mixa äpplen med

Idag kan kollegor från fem olika decennier arbeta tillsammans. Med sig har de olika värderingar och beteenden som ibland skapar missförstånd och konflikter. Då gäller det att inte stoppa huvudet i sanden. Ta istället reda på hur generationerna ser på varandra.

TEXT: MARIA ODEH ILLUSTRATION: ANNE-LI KARLSSON

VARFÖR GÅR VI TILL JOBBET? Skulle svaret bli detsamma om frågan ställdes till den yngsta och den äldsta medarbetaren på ditt kontor? Sannolikt inte. I vår digitala värld är det tydligt att vanor och värderingar kan skilja sig stort mellan den som tragglat med räknesticka och

den som vuxit upp med konstant tillgång till internet.

– Alla är vi individer. Men både innovationer och omvälvande världshändelser under vår uppväxt präglar vad vi vill få ut av livet, oss själva och våra karriärer, säger Ulf Boman,

päron på jobbet?

framtidsstrateg och partner i framtidsforskningsföretaget Kairos Future.

Att kollegor från olika årtionden jobbar tillsammans innebär att en framgångsrik arbetsplats måste möta behoven från medarbetare från alla generationer. Dels för att attrahera ny kompetens, dels för att behålla en senior stab med ovärderliga erfarenheter.

I EN NY STUDIE FRÅN Kairos Future fick personer i olika åldrar svara på hur de uppfattar kollegor i andra åldersgrupper än sin egen. 20-åringar beskrevs som självcentrerade och otåliga med ett stort behov av ständig bekräftelse. 30-åringar som självsäkra, karriäristiska

och ambitiösa. Yngre uppfattade kollegor över 40 som mer ansvarstagande men allt mindre flexibla ju äldre de var. Ulf Boman menar att ålderskillnader utgör en positiv dynamik, men att den också kan orsaka konflikter och missförstånd.

– Stora ålderskillnader blir ett problem när företagskulturen, och framför allt ledarskapet, inte tillåter olikheterna. Det går inte att strömlinjeforma personalen utifrån en 30-åring eller en 60-åring idéer. Då uppstår missförstånd och missnöje. Om man istället främjar skillnaderna kan man få till ett bra klimat på arbetet. Det behöver finnas en hög tolerans åt båda hållen, säger han.

”DET ÄR TYDLIGT ATT EN DEL GENERATIONER GÅR BÄTTRE IHOP ÄN ANDRA. EXEMPELVIS FUNKAR 60-TALISTER RÄTT BRA IHOP MED YNGRE. DE TYCKER ATT DET ÄR SKÖNT ATT DE DOMINANTA 40-TALISTERNA GÅTT I PENSION.”

Anders Parment, doktor i ekonomi vid Stockholms universitet, forskar i hur olika generationer relaterar till arbetsmarknaden.

– Det är tydligt att en del generationer går bättre ihop än andra. Exempelvis funkar 60-talister rätt bra ihop med yngre. De tycker att det är skönt att de dominanta 40-talisterna gått i pension. Och de har ofta barn i en ålder som gör att de förstår hur unga är och tänker.

Han tycker att arbetslivet ska våga generalisera kring skillnaderna – och prata om dem.

– Att inte göra något alls leder nästan alltid till att de äldre generationerna tillåts att dominera över de yngre. Och det skapar inte direkt trivsel på arbetsplatsen.

Ett sätt är att komma vidare är att göra en generationsanalys.

– Ställ frågor som är tuffa men tydliga: hur var du när du var i den åldern? Vad tyckte äldre om dig då? Inrätta dubbelriktat mentorskap där yngre lär av äldre men också vice versa. Men var beredd på protester från äldre som inte gillar att yngre talar om för dem hur de kan göra, säger Anders Parment.

En generationsanalys bör också svara på hur medarbetarna ser på föräldraledighet, arbetstid, flexibilitet, mötesrutiner och kommunikation. I vilka situationer har man nytta av äldres erfarenhet respektive yngres nyfikenhet? Hur feedback ges är en annan viktig fråga.

– Äldre anser ofta att feedback mer är kopplat till något som gått fel. Yngre vill veta hur de ligger till. De är vana vid ständig feedback från föräldrar, kompisar, skola, sociala medier och så vidare. Att utöka det årliga medarbetarsamtalet till en mer löpande återkoppling är ett enkelt sätt att få unga att trivas.

ARBETSPLATSER SOM ÄR bra på att integrera olika generationer hittar man ofta inom organisationer som belönar prestationer och

använder ett dubbelriktat mentorskap, enligt Anders Parment.

– Generellt lyckas tillverkande organisationer bättre än försäljningsorganisationer. På Atlas Copco spelar det ingen roll om en högpresterande ingenjör är 25 eller 67. Och då har man lyckats.

OM TIO ÅR kommer generation Y, alltså personer födda mellan 1980-1997, att vara den största gruppen på arbetsmarknaden. De må vara flinka teknikanvändare och anpassa sig väl till dagens allt mer gränslösa arbetsplatser. Men till skillnad från de tidigare generationerna upplever de att det är svårare att göra bra ifrån sig på jobbet och kämpar med att hitta balans mellan arbete och fritid.

– Ju yngre man är, desto mindre utvecklat är ens konsekvenstänkande. Den som är erfaren har klart för sig vad som ska göras och när. Det är inte nödvändigtvis åldersberoende, men det märks att de äldre har lättare för att skilja jobb från fritid. Det krävs en annat typ av mogenhet för att kunna koppla bort och stänga av, säger Jan Blomström, affärspsykolog och författare.

Han menar också att de yngsta medarbetarna är betydligt mer värdestyrda än äldre generationer.

– De betalar hellre mer för en kopp kaffe om den är ekologisk och låter bli att ta körkort för att inte bidra till nersmutsningen. Genom sina val bygger de sina personliga varumärken.

DEN SNABBA teknikutvecklingen innebär att det går att arbeta var som helst, när som helst. Ulf Boman menar att flexibiliteten kommer att öka – på gott och ont. Utmaningen är att utforma arbetsmiljöer som stöttar olika generationer, men också olika typer av människor och varierande aktiviteter.

– Ett tag skulle alla ha eget kontor, sen blev

FEM GENERATIONER

Här är generationerna som finns ute i arbetslivet idag och händelser som påverkat dem.

VETERANERNA, födda före 1946: Andra världskriget, Koreakriget, framväxten av förorter.

BABYBOOM-GENERATIONEN, födda 1946-1964: Kalla kriget, efterkrigstidens uppsving, månlandningen, ungdomskulturen, hippiekulturen

GENERATION X, födda 1965-1979: Slutet på Kalla kriget, Berlinmurens fall, Live Aid, första persondatorn, tidiga mobiltelefoner, nyckelbarn.

GENERATION Y, födda 1980-1997, 11 septemberattacken, TV-spelskonsoler, sociala medier, kriget i Irak, reality-tv, Google.

GENERATION 2020, födda efter 1997, internet som en naturlig del av livet, finanskris, kriget mot terrorism, klimatkris.

Utmaningen är att utforma arbetsmiljöer som stöttar olika generationer, människor och varierande aktiviteter."

” GENERELLT LYCKAS TILLVERKANDE ORGANISATIONER BÄTTRE ÄN FÖRSÄLJNINGSGRUPPER. **PÅ ATLAS COPCO SPELAR DET INGEN ROLL OM EN HÖGPRESTERANDE INGENJÖR ÄR 25 ELLER 67. OCH DÅ HAR MAN LYCKATS.**”

öppet landskap standard. De nya möjligheterna gör många medarbetare mer produktiva. Men den här friheten kan också missbrukas utan tydliga regler. Vissa kan uppleva att de inte blir sedda eller uppskattade på den gränslösa arbetsplatsen, säger han.

Det finns all anledning att ha kvar generationsskillnaderna i bakhuvudet även efter en lyckad rekrytering. Yngre akademiker i arbetslivet är mer benägna att byta jobb än sina äldre kollegor. En undersökning från Universum och Sveriges HR Förening visar

att mer än hälften av de unga funderar på att byta arbetsgivare inom ett år. Var tredje av dem har redan sökt ett annat jobb de senaste tolv månaderna. Detta är dock inte en trend som ökar bland de allra yngsta, menar Ulf Boman.

– Nej, trenden är snarare på väg att plana ut. Idag är det framför allt personer födda mellan 1970-1980 som är mest illojala på det här viset. Det betyder absolut inte att de vill sin arbetsgivare något illa, utan att de helt enkelt vill utveckla sig själva. ●

Så här fungerar det på
Finansinspektionen

SÅ HÄR MIXAR FINANSINSPEKTIONEN

DET ÄR INTE SÅ DUMT ATT HA EN ERFAREN EKONOMIKOLLEGA ATT HÅLLA I HANDEN NÄR DET SVAJAR TILL I FINANSVÄRLDEN. **PÅ FINANSINSPEKTIONEN ÄR MAN STOLT ÖVER SITT BREDA ÅLDERSSPANN.**

FINANSINSPEKTIONEN HAR ett tungt ansvar för Sveriges ekonomi. Uppdraget att övervaka företagen på finansmarknaden uppehåller en personalstyrka på nära 460 personer. Juristerna, ekonomerna och resten av truppen arbetar tillsammans på Brunnsgatan i Stockholm och åldersspannet bland kollegorna är stort – det skiljer mer än 45 år mellan den äldsta och yngsta anställda.

Finansinspektionens HR-chef Linda Ullman är övertygad om att oavsett om det handlar om ålder, könsfördelning eller etnicitet så leder mångfald till trivsel.

– Jag tror att blandade arbetsgrupper minskar pressen att konkurrera. Man vill passa in men också kunna vara unik, och har man många olika människor omkring sig har man också större möjligheter att göra det, säger hon.

I myndighetens uppdrag ingår en ständig bevakning av omvärldens ekonomiska utveckling. Det gäller att vara lite framtynt för att tidigt förstå vad som händer närmast och sedan fatta beslut därefter. De olika reaktionerna på börsens svängningar skvallrar om åldersskillnaderna hos de anställda.

– Det som är härligt med de erfarna lite

PRESSBILD

– Vi ser faktiskt en trend att de allra yngsta av våra kollegor protesterar mot hetsen att jobba i tid och otid. De är duktiga på att avgränsa sin arbetstid från sin fritid, säger Linda Ullman, HR-chef på finansinspektionen.

äldre kollegorna är att de kan vara lugna och trygga i situationer där de yngre har lättare att stressa upp sig. Den som redan varit med om ett antal finanskriser kan

hantera stora upp- och nedgångar med ro. De yngre kanske upplever en ekonomisk kris för första gången och tycker att det är spännande. Den här kombinationen blir ofta väldigt bra.

ETT ANNAT OMRÅDE där åldersskillnaderna utan tvekan gör sig påminda är fingerfärdigheten med ny teknik. Kontorets unga hanterar de digitala arbetsverktygen snabbt och vant. Ändå är de inte uppkopplade mot jobbet dygnet runt bara för att de kan.

– Vi ser faktiskt en trend bland några av de allra yngsta av våra kollegor att de protesterar mot hetsen att jobba i tid och otid. De är duktiga på att avgränsa sin arbetstid från sin fritid. När de gjort sina åtta timmar stänger de av datorn och går hem, säger Linda Ullman.

Myndighetens arbetsplatspolicy erbjuder flexibilitet på jobbet. Friheten att kunna styra över sin egen tid uppskattas av kontorets småbarnsföräldrar, men Linda Ullman tror att det också är de som har svårast att begränsa sig. Risken för ohälsosamt mycket jobb tycker hon märks särskilt ofta hos småbarnsföräldrar som går ner i arbetstid för att kunna hämta

”Man vill passa in men också kunna vara unik, och bar man många olika människor omkring sig bar man också större möjligheter att göra det.”

LINDA ULLMAN, HR-CHEF PÅ FINANSINSPEKTIONEN.

barn på dagis med gott samvete gentemot sin arbetsgivare.

– Sedan arbetar de ändå på kvällar och helger för att de känner att de ligger efter. Min framtidsspaning är att den här gruppen kommer att ta efter de yngre och att trenden faktiskt kommer att upphöra. Helt enkelt för att människor inte kommer att orka med det.

Från HR-teamets håll försöker man ta hänsyn till önskemål om olika arbetstider när arbetslag ska kompletteras eller sättas ihop. Mångfaldsambitionen finns med så fort en ny rekrytering är i startgroparna.

– För vissa chefer är det här så naturligt att det oftast löser sig självt, andra kan behöva en liten påminnelse från HR, och då lyssnar de naturligtvis.

ORGANISATIONER MED starka varumärken gentemot kunder har ofta ett automatiskt försprång när det gäller att attrahera nyutexaminerade ungdomar. Finansinspektionen kan kanske inte riktigt mäta sig med Google eller Ikea, men har bevisligen ett gott rykte i de kretsar där deras framtida personal finns – en femtedel av personalen är under 30 år.

– När unga personer söker jobb hos oss nämner många av dem att de vill vara med och skapa samhällsnytta. Många lockas också av att det är vi som utvecklar reglerna för finansmarknaden. Även om det kan ta lång tid innan vårt arbete visar resultat så har man ändå chansen att vara

SOCIAL MEDIEANVÄNDNING I FYRA GENERATIONER

Publicerar nytt innehåll:

Veteranerna	16 %
Baby-boomers	27 %
Generation X	36 %
Generation Y	46 %

Agerar på existerande innehåll:

Veteranerna	36 %
Baby-boomers	34 %
Generation X	33 %
Generation Y	28 %

Konsumerar innehåll passivt:

Veteranerna	12 %
Baby-boomers	15 %
Generation X	16 %
Generation Y	13 %

Inget av ovanstående:

Veteranerna	35 %
Baby-boomers	23 %
Generation X	15 %
Generation Y	10 %

Källa: The Generations @ Work, en undersökning om framtidens arbetsplats. Den allra yngsta generationen, födda efter 1997, omfattades inte av studien.

med och göra riktiga samhällsförändringar.

Därutöver skadar det inte att representeranter från Finansinspektionen sitter med i fler än 100 internationella arbetsgrupper, något som Linda Ullman tror bidrar ytterligare till intresset från färska jurister och ekonomer.

– De äldre som söker sig till oss kan komma från väldigt olika håll, men främst från företag inom finansbranschen. När de får frågan om varför de vill komma till oss brukar de skämta och säga att de vill börja jobba för den ”goda” sidan, säger Linda Ullman och skrattar. ●

VID KAFFEAUTOMATEN

DIN DOS AV ANVÄNDBAR TRIVIA OCH SPÄNNANDE SAMTALSÄMNINGEN

MICKE SVENSSON

SPEKTAKULÄR SVETTEKÖRKA

FRIHAMNEN PÅ HISINGEN i Göteborg präglas fortfarande av den gamla varvsindustrin. Men ett helt nytt område håller på att växa fram. I det som ska bli Göteborgs nya vardagsrum, Jubileumsparken, har man bland annat anlagt en liten sandstrand. Här finns också en spektakulär bastu. Den har skapats som en del av arbetet inför Göteborgs 400-årsjubileum 2021 och ritats av det tyska arkitektkollektivet Raumlabor Berlin. Byggnadens plåtfasad består av hundra procent återvunnet material och omklädningsrummens väggar är konstruerade av 12 000 återvunna glasflaskor.

RING RÄTTVIST

DET HOLLÄNDSKA företaget Fairphone strävar efter att ha så stor koll på produktionskedjan som möjligt. Det innebär att de inte använder råvaror från krigshärjade länder och ser till att arbetsförhållandena är schyssta. Dessutom behöver mobilerna inte bytas ut varje år. Innanför den stöttåliga gummibaksidan sitter delarna monterade med enkla infattningar. Det är lätt att själv reparera telefonen exempelvis om du råkar spräcka skärmen. Då är det bara att beställa en ny som du med några enkla handgrepp monterar på plats.

BOK-TIPSET

GÖR DET NU ELLER ÅNGRA DIG I GRAVEN

Ego förlag, Thomas Nilsson

Hur lätt är det inte att skjuta upp saker till imorgon? Särskilt sådant som känns lite jobbigt både när det gäller arbete och relationer. Den här boken är en rejäl spark i baken för dig som tror att livet är oändligt. Du får fakta om hur ofullständigt vi människor fungerar, men också peppande tankar. Dessutom en hel del verktyg, råd och metoder som hjälper dig att göra saker NU!

SMAKFULL SYRSA

INSEKTER SPÅS bli ett miljövänligt komplement till kött och fisk som proteinkälla. De ska också vara näringsrika – och goda. Om det ska vara tillåtet att sälja och köpa insekter som mat är föremål för debatt i Sverige, men i en stor del av världen äts redan de små djuren. Amerikanska Cricket Flours har specialiserat sig på mjöl från syrsor som används i en mängd produkter. Så vad sägs om en syrsabrownie till kaffet?

BARN BARRIÄR FÖR KARRIÄR

KVINNOR AVSTÅR i högre grad än män från att söka nytt jobb för att de är föräldrar. Mer än var tredje kvinna, 37 procent, har avstått från att söka ett arbete av det skälet, jämfört med 24 procent av männen. Det visar en färsk undersökning om föräldravänligt arbetsliv som genomförts av Novus på uppdrag av Unionen.

Undersökningen visar också att mer än var tredje kvinna som nyligen varit föräldraledig anser att detta påverkat möjligheterna till karriärutveckling negativt. Motsvarande siffra för män är 16 procent.

Drygt tre av tio av de tillfrågade har gått ner i arbetstid för att lättare kunna kombinera föräldraskap och arbete. Även här var skillnaden mellan män och kvinnor markant. Nästan hälften av kvinnorna, 48 procent, har livspusslat medan motsvarande siffra för männen är 19 procent.

"Ingen kan få dig att känna dig underlägsen utan ditt medgivande."

ELEANOR ROOSEVELT

Heta Södermalm

Västgötagatan 5 har fått en rejäl ansiktslyftning. Här satt tidigare Skatteverket i en ganska anonym fastighet. Nu hyrs en stor del av byggnaden av två spelföretag som flyttat in i helt nyrenoverade lokaler.

TEXT: SUSANNE GLENNEGÅRD **FOTO:** GUSTAV KAISER

Det är på Södermalm de unga, kreativa stockholmsföretagen gärna vill vara. Inte minst de som jobbar inom spelbranschen. I slutet av september flyttade Avalanche Studios in på ett par våningar i huset. Några trappor ner sitter konkurrenten Paradox Interactive. Högst upp finns terasser med fantastisk utsikt.

Vasakronan har investerat 400 miljoner kronor i totalrenoveringen. Bland annat har fastigheten fått ny fasad. Den gamla plockades ned bit för bit, lackades och har monterats tillbaka på plats. Lacken ger fasaden olika karaktär i takt med att ljuset förändras under dagen. Inuti blåstes lokalerna ut helt och anpassades efter hyresgästernas önskemål.

För Avalanche handlade det om att skapa gott om plats för möten och smarta arbetsplatser. Lokalen skulle ha attityd, eftersom det speglar produkterna, men samtidigt visa en företagskultur som är välkomnande, varm och familjär. Paradox satsade på gemytliga, kreativa och funktionella lokaler. Inredningen är kaxig med många kul detaljer. ●

I loungen på Paradox Interactive har huvudkaraktärerna ur det egna spelet Hearts of Iron IV full koll på läget.

Köket är inrett med möbler i trä som specialbyggts på plats. Att källsortera är självklart för medarbetarna som noga skiljer på matrester, plast, papper och övrigt avfall.

Västgötagatan 5

HYRESGÄSTER: Avalanche Studios, Paradox Interactive, SBC, Atkins, Tillväxtverket.

YTA: 13 550 kvadratmeter fördelade på åtta våningar.

I NÄRHETEN: Medborgarplatsen, Skrapan med butiker, restauranger, kaféer, saluhallen Söderhallarna, Filmstaden Söder.

KOMMUNIKATIONER: Tunnelbana ett stenkast bort. Bussar och cykelbanor.

Plåtskåp med den rätta patinan finns
för förvaring av personliga prylar.
På väggarna har programkod från de egna
spelen blivit en kul inredningsdetalj.

I mitten av Avalanche Studios lokaler finns "hubbar" med sex arbetsplatser i vardera, inramade av snygg korregerad plåt. Billjard-bordet är till för en stunds lek.

I galleriet finns en samling unika - och lite udda - prylar. De flesta har en av grundarna, Christofer Sundberg, samlat på sig under sina resor runt om i världen.

Lokalerna har en öppen planlösning, med gott om plats för möten.
Till exempel i något av konferensrummen, eller i köket över en kopp te.

SKIVOR TILL KAFFET

PÅ SKOMAKARGATAN, VID LILLA TORG, LIGGER ETT KULTURHÅL. FOLK Å ROCK HAR TAPPERT KÄMPAT SIG IGENOM DECENNIER OCH SETT BÅDE BLOMSTRANDE FÖRSÄLJNING OCH TUFFA TIDER I DIGITALISERINGENS SPÅR. NU HAR BUTIKEN BLIVIT ETT VARDAGSRUM, MITT I MALMÖ.

TEXT: SUSANNE GLENNEGÅRD

FOTO: PETER WESTRUP

Gammalt samsas med nytt. Vinyl har blivit hett igen och artister som Seinabo Sey ger ut sin musik både på CD och LP-skiva.

”JAG HAR VELAT SKAPA EN KULTURELL MILJÖ, ETT RIKTIGT KULTURHÅL, SOM ÄR TOLERANT OCH VÄNLIG. DEN SKA VARA VÄLKOMNANDE FÖR MÅNGA OLIKA SORTERS MÄNNISKOR.”

KENNETH OVESSON, FOLK Å ROCK, MALMÖ

DET BÖRJADE I LUND 1977. Folk å Rock startades av Kenneth Oveesson och några kompisar som älskade musik. Butiken blev ett klassiskt ”hang-out” för alla som gillade rock, blues och prog. 1988 öppnade butiken i Malmö. Det idylliska Lilla Torg var då en bussgata.

– Det var samma år som Springsteen kom med Tunnel of Love. Vi var egentligen inte riktigt klara, men ville sälja plattan. Sedan fick vi stänga ett tag igen för att göra klart. Förutom skivor satsade vi på film. Vi hade en filmklubb som importerade och visade kvalitetsfilm man inte kunde se någon annanstans, säger Kenneth Oveesson.

Ett tag hade Folk å Rock elva butiker. Men musikindustrin skulle förändras. 1982 presades världens första CD-skiva. 2006 startade Daniel Ek och Martin Lorentzon Spotify. Efter det var ingenting sig likt.

– CD:n tog död på vinylen. Det digitala tog död på CD:n. Jättemånga skivaffärer fick lägga ned. För oss dök försäljningen och det blev extremt tufft. Det var så här nära att jag gav upp, säger Kenneth och måttar en centimeter luft mellan tummen och pekfingeret.

Men något höll emot. Kenneth bestämde sig för att kämpa på. Han träffade sin sambo som råkade vara bagare och så föddes idén om ett café i Malmö-butiken. På Folk å Rock finns nu en restaurang med mat som beskrivs som soulfood och fullständiga rättigheter. Kenneth

är nog med att påpeka att det inte är för alkoholen man kommer hit.

– Vi har rättigheter, men att dricka är verkligen inte grejen. Är du med? För mig är det helt okej att komma hit, ta en kaffe, och sitta ett par timmar. Vi har en åldersmässigt bred publik och det gillar jag. Det är tråkigt om vi bara skulle dra en sorts människor.

KENNETH OVESSON bjuder på espresso och vi slår oss ner på det som är en del av scenen. Här är det live-musik ett par gånger i veckan.

– Vi arrangerar många konserter och då bygger vi scen precis här. Det är välbesökt. Vi har mest amerikanska, engelska och svenska band. Musiken är allt från country och blues till rock och jazz.

Folk å Rock har öppet sju dagar i veckan och alla kvällar utom på måndagar och tisdagar. Den här förmiddagen råder lugn och en hemma-hos atmosfär. En mamma med barnvagn träffar kompisar, några har slagit upp laptopen och ser ut att jobba koncentrerat.

– Jag har velat skapa en kulturell miljö, ett riktigt kulturhål, som är tolerant och vänligt. Den ska vara välkomnande för många olika sorters människor. Här ska alla känna sig lika hemma som i sitt vardagsrum, säger Kenneth Oveesson.

För honom är de grundläggande värderingarna och den sociala aspekten en stor del av Folk å Rocks själ.

– Det handlar inte bara om att sälja musik,

CITY handel

HYRESGÄST: Folk å Rock.

ADRESS:

Skomakargatan 11, Malmö.

YTA: 450 kvadratmeter.

ANTAL ANSTÄLLDA:

12 personer (vissa på deltid).

VERKSAMHET:

Butik som säljer musik, arrangerar konserter och har restaurang.

I NÄRHETEN:

Ligger vid Lilla Torg med butiker, kaféer och restauranger. Nära till kullerstensklädda gågator med butiker och gallerior.

KOMMUNIKATIONER:

Ett stenkast från Centralstationen. Bra bussförbindelser i närheten, både från Gustav Adolfs Torg och Centralen.

Som hemma. På Folk å Rock är det helt okej att hänga över en kaffe i några timmar.

det här ska vara en mötesplats. Precis som den klassiska skivbutikens egentligen alltid varit. Förutom biblioteket fanns det ju inte så många andra offentliga ställen för människor att träffas och snacka. Skivbutiken var en frizon, lite alternativ, upprorisk.

Kenneth Oveesson menar att en attraktiv innerstad skapas med fler platser som huvudsakligen inte handlar om konsumtion.

– Det är så vi kan konkurrera med handelsplatserna utanför

stadskärnan. Vi behöver skapa vackra, promenadvänliga, öppna områden där man kan vara – utan att köpa något.

VI GÅR EN TRAPPA UPP till övervåningen där det finns CD-skivor, DVD- och vinyl. Det är en särskild känsla att bläddra bland LP-skivorna, en riktig nostalgitripp. En kille kommer fram till Kenneth och frågar efter en skiva med Alanis Morissette. Till mamma som fyller år.

– De senaste två åren har försäljningen av vinyl ökat. Jag märker också att vi fått en större kundkrets. Världen krymper och det kommer in ganska många turister i butiken. Vi ser också ett stort intresse hos de unga. Jag tror att det kan ha att göra med att vinylskivan är beständig. Den överlever, den finns kvar. I en föränderlig värld kan det stå för en sorts trygghet. Det man hyr, det försvinner, säger Kenneth och tillägger:

– Digitaliseringen tog bort förutsättningarna för oss, skivbolagen och inte minst artisterna. Så visst var man förbannad. Men nu börjar det vända. Vinyl är det nya, inte det digitala! Sedan är det förstås så att tekniken alltid kommer att förändras. Även det digitala. Så vem vet vad som kommer närmast. Det enda som är säkert är att det kommer att bli annorlunda. ●

”Vinyl är det nya, inte det digitala! Sedan är det förstås så att tekniken alltid kommer att förändras. Även det digitala. Så vem vet vad som kommer närmast. Det enda som är säkert är att det kommer att bli annorlunda.”

KENNETH OVESSON, FOLK Å ROCK, MALMÖ

Från prototyper till tester i mikrobiologiska labb. Allt görs i Q-lineas lokaler i Uppsala Science Park.

BUKT MED BAKTERIER

VARJE DAG SKÖRDAR BLODFÖRGIFTNING 1 500 LIV I VÄRLDEN. BOTEMEDLET ÄR ANTIBIOTIKA MEN ATT ANALYSERA VILKEN TYP SOM TRÄFFAR RÄTT ÄR BÅDE SVÅRT OCH TIDSKRÄVANDE. Q-LINEA I UPPSALA LANSERAR SNART EN LÖSNING.

TEXT: SOFIA WIEVEG FOTO: TINA AXELSSON

DET SJUDER AV KREATIVITET och förväntan i Q-lineas korridorer. Mikro- och molekylärbiologer konfererar, elektroingenjörer skruvar på prototyper och mjukvaruutvecklare hummar bakom skärmar. Patentstrategier och säljpresentationer tar form och i laboratorierna pågår tester. I hemliga, slutna utrymmen finns det som står i verksamhetens centrum: livshotande bakterier.

– Vi berättar gärna, men inte allt. Det är ett medvetet val att hålla ganska låg profil, säger Jonas Jarvius, Q-lineas grundare och vd.

Han representerar ett av Sveriges mest spännande företag, om man ska tro tidningarna Veckans Affärer och Ny Teknik som gett Q-linea detta epitet tre år i rad. Sedan starten 2008 har bolaget vuxit från tre personer till 40 så kallade "Q-lineaner" – hängivna forskare och ingenjörer som tagit upp fajten mot den ökande antibiotikaresistensen i världen.

– Antibiotikaresistensen ökar, men antalet antibiotika ökar inte i samma takt. Det kostar lika mycket att utveckla nya antibiotika som att utveckla nya cancerläkemedel, med skillnaden att antibio-

tika inte får kosta något att köpa. Det är en av anledningarna till att det saknas incitament globalt för att utveckla nya antibiotikapreparat. Ett flertal bakterier är redan resistent mot de vanligaste antibiotikasorterna. Görs inget åt problemet kommer dagens antibiotika snart att vara överksamma, med stora effekter om 25-30 år, säger Jonas Jarvius.

VARJE ÅR DRABBAS cirka 18 miljoner människor av svår blodförgiftning, världen över. Med dagens metoder för att ta reda på vilken bakterie som gjort en

Q-linea är ett av Sveriges mest spännande företag, enligt tidningarna *Veckans Affärer* och *Ny Teknik*.

patient sjuk, och vilken antibiotika som bör användas, tar det tre till fem dagar innan sanningen når den behandlande läkaren. Då kan det vara för sent. Därför sätts så kallade bredspektrumantibiotika in direkt – med risk för ökad antibiotikaresistens som följd. Den medicintekniska produkt som Q-linea utvecklar kan rädda liv och revolutionera sjukvården.

– Vår produkt ger svar på vilken bakterie eller svamp som orsakat infektionen, och vilken antibiotika som är verksamt – redan samma dag som provet tagits. Allt sker automatiskt och läkaren får snabbt svar på hur patienten ska behandlas, säger Jonas Jarvis.

som förklarar att det finns konkurrenter, men ingen kan leverera ett lika snabbt och omfattande svar som Q-linea.

– Vår kombination av att selektivt hitta bakterier i kroppsvätskor, analysera vilka bakterier det handlar om och vilket antibiotikapreparat som ska användas är bäst i världen.

Q-lineas produkt ”fiskar på automatisk väg ut bakterien ur blodsoppan”, som Jonas Jarvis uttrycker det. Är det en *E. coli*, stafylokok eller någon annan av de hundratalet bakterier som kan ge blodförgiftning? Sedan görs en analys av bakteriens dna.

– Med vår metod kostar en blodanalys

1000 till 1500 kronor, med dagens metoder cirka 500 kronor. Men i slutänden sparar man liv, arbetstid, sjukhusvård och laboratriekostnader – och livet på befintliga antibiotika förlängs, säger Jonas Jarvis.

I DAGSLÄGET används Q-lineas metod för att analysera prover från patienter med misstänkt blodförgiftning vid Karolinska i Solna, Örebro sjukhus, Akademiska sjukhuset i Uppsala och Hvidovre sjukhus i Danmark. Även svenska och franska försvaret har testat metoden, eftersom den också kan användas till att spåra biologiska vapen och bakterier i luft.

– Generalist och blodgivare, det måste man vara om man ska jobba hos oss, säger Q-lineas vd Jonas Jarvius.

”Med vår produkt tar analysen bara några timmar, allt sker automatiskt och läkaren får snabbt svar på vilken antibiotika som ska användas.”

JONAS JARVIUS, GRUNDARE OCH VD AV Q-LINEA.

GODA grannar

HYRESGÄST: Q-linea.

ADRESS: Dag Hammarskjölds väg 54 B, Uppsala Science Park.

YTA: 737 kvadratmeter.

ANTAL ANSTÄLLDA: cirka 40.

KOMMUNIKATIONER: Buss, cykel och bil.

OMRÅDE: Uppsala Science Park är en av Sveriges främsta innovationsmiljöer där cirka 140 företag hyr eget kontor eller i företagshotell. Merparten av verksamheterna finns inom Life Science, bioteknik, materialvetenskap, medicin och IT.

– Vi kommer att erbjuda två produkter, en för selektiv analys av bakterier i kroppen och en för analys av bakterier utanför kroppen, säger Jonas Jarvius.

MYCKET HAR HÄNT sedan Jonas Jarvius – ingenjören som halkade in i biologin och slutade som molekylärmedicinare – grundade bolaget tillsammans med tre kollegor. Att föra forskningen ut i verkligheten var något han fick med sig under doktorandtiden, av sina mentorer Ulf Landén, professor i molekylärmedicin i Uppsala, samt Mats Nilsson, professor vid SciLifeLab, Stockholms universitet.

Sedan Q-linea startades 2008 har verksamheten vuxit på alla plan. När lokalerna i Stallet i Uppsala Science Park blev för små gick flytten tvärs över parkeringen in i två våningar på Dag Hammarskjölds väg 54 B. År 2012 kom Nxt2b in som finansiärer.

– Vi räknade då med lansering av våra produkter under 2017, men var lite naiva. Det tar tid att utveckla metod och system, få tillgång till kliniska prover, söka patent och bygga både prototyper och bolag. En halv miljard kronor är lågt räknat för utveckling och lansering av den här typen av produkt och tillsammans med våra

investorerare tittar vi nu på nästa steg, säger Jonas Jarvius.

Internationellt ses Sverige och Uppsala som framstående inom antibiotikaresistens. Det hjälper till i klivet ut i världen. Q-linea deltar på internationella mässor och samarbeten pågår med systemutvecklare i Australien och USA. Lanseringen beräknas starta i Europa i mitten av 2018, för att 2019 fortsätta i USA.

– Bara i Europa görs cirka 26 miljoner blododlingar varje år och lika många till i USA. Som vi ser det, en enorm potential för våra produkter, avslutar Jonas Jarvius. ●

"Du kan förändra ditt jag med permanenta tecken, det är magiska symboler som följer dig in i döden."

HEIDI HAY

Gaddaren

SVENSKARNA KOMMER HÖGT UPP PÅ LISTOR ÖVER VÄRLDENS MEST TATUERADE FOLK. HEIDI HAY HAR MED SINA 25 ÅR I BRANSCHEN SETT TRENDER KOMMA OCH GÅ. MEN BLÄCKET BESTÅR.

TEXT: MALIN AGE BILD: NICKE JOHANSSON

HEIDI HAY, en av Sveriges mest efterfrågade tatuerare, har just packat upp sina flyttkartonger i nya lokaler med utsikt över Göteborgs hamn. Upp till fem år kan kunder ha stått i kö för att få komma just till henne. Och många återvänder. Genom sitt yrke har hon kommit många människor nära på ett alldeles speciellt sätt.

– Jag är en andlig person och har alltid varit intresserad av livet från den vinkeln. Människor ger mig mycket när jag jobbar med dem. Jag är med och skapar deras personliga logotype, översätter deras känslor av sig själva till en bild, säger Heidi Hay.

Hon var den första kvinnan i Sverige som startade en egen tatueringsstudio. Platsen var värmäländska Kristinehamn och året var 1992. Även om kärleken till penna och pensel alltid har funnits där verkar Heidi Hay själv närmast förvånad när hon ska förklara hur det egentligen ledde till bläck och nålar. Hon som inte visste någonting om tatueringar. Men längs vägen från barnaårens teckningar till illustrationsuppdrag och jobb som teckningslärare klämdes någon ur sig de avgörande orden ”Du borde ju gadda”.

– Min stil visade sig passa bra för tatueringar. Kommentaren fastnade i mitt huvud,

säger Heidi Hay, och började söka efter mer kunskap.

I SVERIGE FANNS det vid den här tiden bara 40 registrerade tatuerare och de redan etablerade var inte särskilt intresserade av att dela med sig av sina kunskaper. Via böcker, tidningar och en tatueringsmessa i Köpenhamn blev det ändå till slut en egen studio. Heidi Hay fick sig snabbt ett namn och drog vidare till Göteborg. Samtidigt exploderade intresset för tatueringar.

Vad är det då som är så triggande med en tatuering?

– Du kan förändra ditt jag med permanenta tecken, det är magiska symboler som följer dig in i döden, säger Heidi Hay som har ett starkt intresse för symboler och deras betydelse.

– I polynesisck kultur var tatueringar en sorts medaljer och ett sätt att försäkra sig om att man ska känna igen varandra på andra sidan döden. I vår moderna värld där vi inte har så många riter kvar tror jag att tatueringar kan vara en undermedveten längtan efter ritualer. Vi behöver något som inte går att byta eller göra om. Något som visar vem vi egentligen är. ●

Heidi Hay har flera tatueringar. Den på hakan är gjord i Nya Zeeland av en polynesisck tatuerare på klassiskt vis med traditionella handverktyg och färgpigment.

– Det är en traditionell kvinnotatuering och med den hedrar jag Kvinnan och Tatueringskulturen, säger hon.

FRÅGOR TILL

Daniel Monsén

Daniel Monsén driver arkitektbyrån Monsén arkitekter AB och har uppfunnit arkitekturstilen Super déco. Han är trött

på livlös industriarkitektur och vill att hus ska berätta historier, med hjälp av ornament av olika slag. Han vill också förtäta

städer, bland annat genom att bygga på höjden och gräva ner självkörande bilar i djupa p-hus.

NYTT STADSLIV MED SUPER DÉCO

1 Vad är Super déco?

– Det är en ny arkitekturstil vi lanserat, som en reaktion mot det minimalistiska. Vi vill att hus ska ha tydliga karaktärer, med höga estetiska värden. De ska berätta personliga historier, inte vara stumma och livlösa.

– Namnet kombinerar supermodernism och dekor och berättar att det handlar om moderna hus med konstinslag. Vi är inte några bakåtsträvare, tvärtom älskar vi modernt formspråk och modern teknik. Det är tack vare 3D-skrivarna som vi åter kan satsa på ornamentik i arkitekturen utan att det blir särskilt dyrt.

2 Eldaren i Uppsala, som ni ritat, blir i höst Sveriges första Super déco-hus. Hur kom ni på den tanken?

– Det är ett nytt kontorshus på sex våningar bakom Uppsalas centralstation. Vad kunde då passa bättre på fasaden än ornament inspirerade av den engelske 1800-talsfotografen Eadweard Muybridges studier av människor i rörelse? Vi skapade digitala skulpturer och 3D-printade själva ut de tolv betonggjutformar som används till de ungefär 400 ornament som monteras på fasaden. Printningen skedde på den 150 kilo tunga Gigabot-skrivare vi beställt från Texas."

3 Kan man även liva upp existerande hus med Super déco?

– Absolut, men det är viktigt att det görs med tanke och känsla, annars är risken stor att det känns påklippt och onaturligt. Miljöer måste sitta ihop, men ett bra läge att tänka Super déco är vid miljöfasadbyggnader. Det är mycket enklare och bara en tiondel så dyrt att skapa gjutformar med 3D-skrivare. De har revolutionerat möjligheten till ornamentering, med geometriska mönster, figurer eller precis vad man vill.

4 Du är skeptisk till det mesta som byggs numera?

– Både ja och nej. Den kostnadseffektiva industrialiseringen av byggprocessen har tvingat fram en kal och minimalistisk design, som är enkel att framställa. Men på fasaderna finns en enorm förbättringspotential för bra detaljer och storytelling.

– Många restauranger ger gästerna en upplevelse och berättar en historia. Men när man kommer ut på gatan somnar man nästan, av alla själlösa sockerbitar. Jag tror inte att vi mår bra av sådan arkitektur. Människor som förstår sin miljö, har en berättelse och känner att den ingår i en kontext, känner sig hemma och trygga.

5 Hur tycker du att städerna behöver förändras?

– Framför allt måste de förtäta. Det är nödvändigt om vi ska överleva på sikt. Transporterna förstör klimatet och städer som brer ut sig på bredden i stället för på höjden är inte klimatsmarta. Vi behöver bejaka eltransporter och låta bilarna styra sig själva.

– Vi måste bygga betydligt mer på höjden och förtäta de kvarter vi har utan att riva kulturhus. Parkerna ska mestadels bevaras, men ramas in bättre så vi får mer plats för fler bostäder. Sammanhållna kvarter som rymmer fler människor ger många fördelar, medan punkthus är en dålig lösning.

– Genomfartsvägar, som till exempel Slussen i Stockholm, ska däckas över. Vi ska inte förhindra människor att mötas, utan göra det enklare. Även p-husen ska under jorden, på sikt sådana som har lågt i tak, om fem år kommer det att finnas appar man kan fjärrstyra sin bil med. ●

ANDERS WIKBERG

"Människor som förstår sin miljö, bar en berättelse om den och känner att den ingår i en kontext, känner sig hemma och trygga."

DANIEL MONSÉN, VD MONSÉN ARKITEKTER.

HÖGT TRYCK I GÖTEBORG

UNDER 2016 etablerar sig ytterligare två nya koncept i Kompassen. Det är Tex-Mex kedjan Taco Bar och multibrand-butiken Best of Brands som till våren respektive sensommaren 2016 slår upp sina dörrar.

Uthyrningarna är de senaste i raden av uthyrningar som gjorts i Kompassen och kvarteret runt omkring den senaste tiden. Här märks exempelvis den internationella skönhetskedjan Sephora och klädmärket Superdry.

Kristina Pettersson Post, Vasakronans chef region Göteborg, är inte förvånad utan konstaterar att uthyrningen av förstklassiga butikslokaler i Göteborg går bra:

– Efterfrågan på moderna butikslokaler i bästa läge är hög och utbudet relativt begränsat. Det är en effekt av att vi ser att etablerarna satsar och verkligen letar lägen. I Kompassen hittar man detta. Det råder helt klart lite av ett högttryck för den här typen av objekt just nu.

Taco Bar hyr 132 kvadratmeter på Kyrkogatan 37 och när restaurangen öppnar kommer cirka 75 sittplatser erbjudas. Best of Brands hyr 1 300 kvadratmeter på Fredsgatan 12.

HÖGA MILJÖKRAV PÅ FASTIGHETER

VASAKRONAN fortsätter att arbeta mot målet att alla företags fastigheter på sikt ska vara miljöcertifierade. Vid utgången av 2015 var 71 procent av den totala fastighetsytan certifierad.

Vasakronan är därmed det fastighetsbolag i Sverige som har i särklass störst andel fastigheter som uppfyller höga krav på energiförbrukning, bra kommunikationer, inomhusmiljö, effektiv vattenanvändning samt materialval och resursanvändning.

Allt fler hyresgäster ställer i dag krav på miljöcertifiering och en certifiering är en kvalitetsstämpel som dessutom höjer fastigheternas värde

SAMARBETE KRING HÅLLBARA FASTIGHETER

18 FASTIGHETSÄGARE och förvaltare har tillsammans med Stockholms stad antagit en ny handlingsplan för hållbara fastigheter med målet att nå den gemensamma visionen "Stockholm – Hållbarhetens huvudstad 2030".

Fokus ligger på det befintliga fastighetsbeståndet och på samverkan mellan fastighetsägare och med hyresgäster. Handlingsplanen syftar bland annat till att öka möjligheterna

Nicklas Wallidan

självklart att stötta Stockholm Stad i

att dela produkter, lokaler och tjänster samt att minimera byggnadernas energibehov och i så stor utsträckning som möjligt använda förnybar energi.

– För oss är det

det här arbetet, säger Nicklas Wallidan, Chef Teknik, Service & Utveckling på Vasakronan.

– Vi har mycket kunskap och bidrar gärna genom att visa hur vi arbetar tillsammans med våra hyresgäster. För vårt samarbete med Naturvårdsverket och Sida fick vi priset *Två blir mer*. Det delas varje år ut av Stockholms stads forum för hållbara fastigheter och Swedish Green Building Council.

GRÖNA OBLIGATIONER PRISAS

FÖR DRYGT två år sedan var Vasakronan först i världen med att ge ut en grön företagsobligation. Initiativet har fått mycket uppmärksamhet, både på den svenska marknaden och utomlands. Nyligen fick initiativet priset Corporate Green Bond Pioneer. En utmärkelse som delas ut av Climate Bonds Initiative i samarbete med London Stock Exchange.

Gröna obligationer är en viktig del av Vasakronans upplåning. Ett bra komplement till traditionell upplåning och ett bra sätt att hitta nya investerare som kan se normalt sett inte skulle investera i fastigheter.

– De gröna obligationerna har fallit ut väl tack vare den tydliga kopplingen mellan vårt hållbarhetsarbete och hur vi agerar på kapitalmarknaden. Vi är stora låntagare på den svenska marknaden och det här är ett ansvarsfullt sätt att bredda oss på för att säkerställa

långsiktig finansiering, säger Jonas Rosengren, portföljförvaltare på Vasakronan.

I dagsläget har Vasakronan lånat 4,7 miljarder kronor via gröna obligationer. Det är cirka tio procent av företagets totala upplåning. Genom kapitalet från de gröna obligationerna förbinder man sig att investera i projekt som är miljömässigt hållbara. Det kan vara nybyggnadsprojekt med målsättning att nå det högsta betyget i en miljöcertifiering, eller till exempel investeringar i solceller och laddstolpar till elbilar.

Sunda investeringar är lönsamma och det är bara en tidsfråga innan allt fler företag upptäcker potentialen i riktade emissioner.

– Vi ser att efterfrågan är större än utbudet så gissningsvis kommer snart ännu flera aktörer följa vårt exempel, säger Jonas Rosengren.

så en sista detalj...

MÄKTIG MASK

Kvarteret Garnisonen på Östermalm i Stockholm bjuder på många spännande konstverk. Vackra *Broder Vind* är skulpterad av Hertha Hillfon (1921-2013). Hon föddes som nummer fyra av fjorton syskon. Det är hennes familj som den prisbelönta dokumentärfilmen *Min mamma hade fjorton barn* handlar om.